

Nemci so zasedli Vilno. Avstrijci se umikajo v Galiciji.

Mestne novice.

Sedemnajst posameznih volivnih listkov dobe volivci pri volitvah v roke.

—Ko boste stopili v torek, 2. novembra v volivno kočjo, da opravite svojo državljansko dolžnost in pravico s tem, da volite, tedaj vam bodo dali v roke prav gotovo sedemnajst različnih volivnih listkov. Take množine volivnih listkov ne pomni še clev. politična zgodovina. Kakih 900 kandidatov za razne urade bo na listih, in poleg tega je treba odločiti o tako različnih stvareh, da računajo, da bo vzelo posameznega, izurjenega volivca pol ure, predno pravilno voli o vsem. Ker znajo te volitve povzročiti mnogo zmešnjav, so se med mestno vlado in državnim odborom za volitev pričela vršiti pogajanja, da se skriči sedemnajst volivnih listkov na šest, tako da se razne stvari, ki imajo skupen pomen, tiskajo na enem in istem listku. Šest listkov bi uredili nekako tako: 1. Kandidatje za župana, sodnega klerka in councilmana. 2. listek: Kandidatje za šolski odbor, tri odbornike je treba izvoliti. 3. listek: Sodnijski kandidati, treba je izvoliti enega glavnega in šest rednih sodnikov za mestno sodnijo. 4. listek: Kandidatje za asessorje. Vsaka var- da izvoli enega. 5. listek: Tu bodo vsi predlogi glede spremembe državnih postav in ustave. Na tem listku bi bilo tudi vprašanje, glede mokre ali suhe Ohio. Na šest listek pa pridejo vprašanja, če dovolijo volivci razne bonde. Nad \$9.000.000 imajo že sedaj pripravljene, da jih odobri volivci.

Slovenski Politični Klub bo tudi letos storil svojo dolžnost in inštruiral volivce glede volitve. Pri klubu se sicer ne bo vodilo strankarstvo politike, pač pa se bo le razlagalo, kako naj se voli, da bo listek pravičen. Prva seja političnega kluba je v petek, 1. oktobra čer. Za poznejše naznanilo se ob pravem času preskrbimo. Nad 600 novih slovenskih državljanov imamo od lanskih volitev. Mnogoteri ni bil še nikdar v volivni kočji. Vsem tem je treba razjasniti. Ostali pa pazite, da se boste registrirali, ker brez tega se ne sme voliti.

—Velika dneve je doživela hrvaška naselbina koncem preteklega tedna. Kolikor je slovenskih in hrvaških ter srbskih hiš, vse so okrašene v proslavo ljubim gostom, ki so posetili Cleveland. Konvencija N. H. Zajednice se traja, v petek pa se je pričel I. Hrvatski Vsesokolski Zlet. Velikašni komerz v Popovičev dvorani je privabil mnogo stotin gostov v soboto zvečer pa se je vršil sprejem gostov v Grdinovi dvorani in prozivanje posebnih točk. Župana je pri tej slavnosti zastopal Mr. Cooley, direktor javne oskrbe v Clevelandu. Velikašna parada se je vršila v nedeljo dopoldne. Dež je sicer jutraj namočil tla, toda pozneje se je zjasnilo. Kako dostojen in veličasten je bil Sokolski nastop. Vsem se je bralo na licu, da se zavedajo velikega poklica, ki ga imajo kot Sokoli, prvi boritelji za svetlo slovensko stvar. Zbrali so

Carranza priznan.

Ameriška vlada namerava priznati generala Carranza za postavnega vladarja Meksike.

New York, 18. sept. Državni tajnik ameriški, Lansing, skupaj z zastopniki južno ameriških republik, je prišel do pričanja, da je prišel čas, da ameriška vlada prizna kako vlado v Meksiki. Tekom treh tednov se bo vršilo novo posvetovanje vseh zastopnikov južno-ameriških republik, in pri tem se bo odločilo, da prizna ameriška vlada generala Carranza kot za postavnega voditelja meksikanske vlade. To se je zgodilo, ker general Villa, katerega je ameriška vlada prvotno hotela priznati, je izgubil vse boje, in se bori le še z malimi četami proti Carranzu. Zadnja državljanska poročila naznanjajo, da se je general Villa umaknil iz Torreona, ene najboljših trdnjav, kar jih je imel dosedaj v oblasti. Zjed. države so potom svojih konzulov dobile zaupna poročila, da je položaj v Meksiki tak, da ljudstvo nagiba k Carranzu, in da baje nastane mir, kadar bo Carranza priznan.

Ob meksikanski — ameriški meji se vrše še neprestano posamezni boji med meksikanskimi banditi in ameriškimi vojniki. Včeraj je bilo tekom kratkega boja ubitih devet meksikanskih banditov in nekaj ameriških vojakov ranjenih.

Washington, 18. sept. V političnem glavnem stanu republikanske stranke se je poluradno naznanilo, da namerava Roosevelt kandidirati za predsednika prihodnje leto. Baje je bo pobotal z republikansko stranko, zapustil "progresivno" tako postal republikanski kandidat. Poleg tega pa imajo upanje za republikansko kandidaturu tudi bivši senator Burton in sedanji guverner države Ohio, Frank Willis.

Bulgarija mora na odločitev.

Pariz, 19. sept. Zavezniki so danes izročili bulgarski vladi skupno noto, v kateri zahtevajo od Bulgarije, da se mora postaviti na stran zaveznikov ali pa na stran Nemcev in Avstrijcev. Neutrlnost se ne bo več prenašala. Srbija se je odločila, da izroči Bulgariji gotov del svoje zemlje, in Bulgarija mora sedaj odgovoriti, ali je zadovoljna s tem ali ne; objektivno pa mora pokazati barvo. Nota sicer ni ultimatum, vendar se v diplomatičnih krogih govori, da bo morala Bulgarija precizno izjaviti svoje stališče napram zaveznikom. V diplomatičnih krogih se zajedno zatrjuje, da je Srbija Bulgariji toliko ponudila, da mora biti Bulgarija zadovoljna in se pridružiti zaveznikom. Dozdeva se, da so Srbi pripravljeni odstopiti Bulgariji ves teritorij vzhodno od reke Vardar, in mogoče nevtrlna zono zapadno od te reke.

Konec pogajanj.

Z noto zaveznikov Bulgariji bo konec večnim pogajanjem. Bulgari sedaj lahko zavrže noto zaveznikov in se pridruži Turkom in Nemcem, ali pa sprejmejo kar jim zavezniki ponudijo, nakaž se priklonijo balkanski zvezi. Kakor znano je tudi Turčija obljubila Bulgariji precejšen kos zemlje, toda

izročila te zemlje do danes še ni. Kakor hitro Bulgarija odgovori na noto zaveznikov, je pričakovati novih dogodkov na Balkanu.

Rusi se pripravljajo za odločilno bitko.

Petrograd, 19. sept. Poluradno se naznanja: Vojaški krogi so prepričani, da se bliža strateška perioda na severnem in osrednjem ruskem bojišču. Vsa znamenja kažejo, da se v kratkem prične silna bitka med Rusi in Nemci za posest Rige, bitka enaka oni, ki se je vršila za posest Varšave. Na južnem bojišču, na fronti pri Rovnu, so Nemci doživeli poraz, dočim ruske čete, 25 milij severno-zapadno od Deražna, se uspešno borijo proti nemškim hordam. V distriktu Vilne se Nemci silno trudijo, da bi potisnili ruske čete nazaj. Med Vilno-Novo Svientysan in pa med Molodečno-Vilno železnico, so Nemci precej napredovali, in tu se sedaj vrše veliki kavalerijski boji. Nemška kavalerija je bila od juga napadena na desnem krilu, in se je morala pri Molodečnu umakniti.

Vilna blizu padca.

London, 18. sept. Okoli Vilne se neprestano vrše hudi boji med Nemci in Rusi, dočim boji v Dardanelah kot na francoskem bojišču skoro popolnoma počivajo. Sicer nemška ofenziva ne more zaznamovati enakih uspehov kot prve mesece pred Varšavo, kljub temu pa dobivajo Nemci številne ruske ujetnike, toda nobenih topov. Vilna je skoro popolnoma obkoljena, in čudno je, da Nemci niso že zasedli mesta, kajti Rusi so iz mesta odpeljali že vse stvari, ki imajo kako vrednost, in utrdbe pred mestom leže v razvalinah. Zajedno z Vilno pa de najbrž tudi Dvinsk, dasi so Rusi zadnje dneve tam pokazali precej močno ofenzivo, in imajo sveže čete južno od Rige.

Avstrijci se umikajo.

London, 18. sept. Dočim imajo Nemci tuintam uspehe napram Rusom, pa se je obrnila bojna sreča proč od Avstrijcev. Avstrijska armada stoji deloma v Galiciji, deloma v okvirju treh velikih trdnjav — Rovno, Dubno in Lutsk. Avstrijsko poročilo iz Dunaja pravi, da so Rusi na tem bojišču dobili mnogo ojačenj, in da se je morala avstrijska armada zopet umakniti zapadno v Galicijo. Vzrok avstrijskega umikanja je najbrž, ker so zadnje čase odposlali precej svojih vojakov proti Italiji, dočim so Rusi dobili ojačenja in so Avstrijce potisnili nazaj.

Ob srbski meji.

London, 19. sept. Srbi pričakujejo nemško-avstrijskega upada v deželo. Odkar so bili Avstrijci poginani iz Srbije, meseca januarja, odtodaj se v Srbiji in ob srbsko-avstrijski meji niso vršili nobeni boji. Avstrija je porabila vse svoje vojske proti Rusiji, in tudi Srbi so bili precej opehani, posebno radi tifusa, ki se je razširil po deželi. Sedaj pa poročajo nemški listi, da prihaja v Carigrad vsak dan po 250 nemških in avstrijskih vojakov Turkom na pomoč, in da se Avstrijci živahno gibljejo ob srbski meji. Srbi so prepričani, da bodejo tudi to pot svojo deželo uspešno obranili nemško-avstrijskega upada.

Nemčija zopet obljubljuje.

Berlin, via London, 18. sept. Nemška vlada bo še enkrat natančno preiskala vse dokaze za in proti, kako je bil parnik

Arabic potopljen. Sprva je nemška vlada trdila, da je dobila od poveljnika dotičnega submarina, ki je torpediral Arabic, poročilo, da je Arabic nameraval uničiti submarin, toda ameriška vlada je poslala Nemčiji nove dokaze, da to ni resnica, in da je nemški submarin brez vsacega svarila hotel torpedirati Arabic. Nemški državni kanceler je danes znova zatrdil, da so dobili vsi poveljniki submarinov natančno povelje, da ne smejo torpedirati nobenega parnika, ne da bi ga prej posvarili. Tako v nemških kot v ameriških krogih se izraža upanje, da bo že vendar enkrat konec prepiru glede submarinov, in da se bo Nemčija končno udala Zjed. državam.

Posojilo zaveznikom.

New York, 18. sept. Prvotno vojno posojilo, namenjeno zaveznikom od strani ameriških bankirjev, se je skričilo od tisoč milijonov dolarjev na petsto milijonov dolarjev, toda kljub temu posojilo še ni prav gotovo. Največja razlika mnenj prevladuje v tem, da ameriški bankirji ne dovolijo, da bi se iz tega posojila plačalo za vojni material, pač pa lahko zavezniki kupujejo druge vojne potrebščine s tem posojilom. Zdi se tudi, kolikor se je moglo dognati pri sobotni obravnavi, da dobijo zavezniki več kot 500 milijonov, mogoče do 800 milijonov, toda gotovo še ni.

Bankirji zahtevajo visoke obresti.

New York, 18. sept. Glavni vzrok veliki zamudi posojila je, ker bankirji zahtevajo večje procente od posojila kot morejo zavezniki dovoliti. Prvotna obrestna mera je bila postavljena na 5 procentov, in zraven pa za bankirje posebej pol odstotka "za posredovanje". Sedaj pa se zdi, da bodejo bankirji zahtevali najmanj pet in pol odstotka, dočim so zavezniki trdno odločeni, da ne plačajo več kot pet odstotkov.

Srbsko uradno poročilo.

Niš, 19. sept. Avstrijske čete so 14. sept. trikrat poskusile ponoriti preokračiti reko Savo, toda srbske straže so jih vselej pognale v beg. Dne 15. sept. so srbski topovi razbili vse avstrijske utrdbe ob reki Dunavi nasproti Belgradu, kakor tudi ob reki Savi. Vsak avstrijski poskus, priti preko reke je bil takoj ustavljen.

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 18. sept. Ruska ofenziva v vzhodni Galiciji je ponehala. Včeraj se je sovražnik umaknil iz bojišča, kjer se je dva dni boril. V Volynia okoliščini treh trdnjav smo se borili proti večjim ruskim četam, toda končno smo se morali umakniti pred Rusi. Ponovni laški napadi na avstrijske postojanke pri Ravniku in Javorniku so bili odbiti z velikimi izgubami za Lahe.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 18. sept. Ofenziva Nemcev med Dvinskom in med jezerom Samava, je bila ustavljena po ognju naše artilerije. V praski, ki se je vršila blizu vasi Svientysan so dobili Nemci slednjo vas v svojo oblast. Po nekaterih krajih pri Molodečni in Vielsku v okraju Villija so se Nemci polastili posameznih sektorjev vilnske železnice. V teh krajih, kjer je mnogo jezer, se vrše posebno hudi kavalerijski boji. Nemci napadajo z vsemi silami pri Vilni. Na južnem bojišču so se Avstrijci po kratkem boju z ruskimi četami umaknili proti zapadu.

Francosko poročilo.

Pariz, 18. sept. V okrajih Lombardyde smo s topovi razbili dvoje nemških opazovalnih točk. V okraju Artois se neprestano vrše artilerijski boji. V okraju Berry-au-Bac so francoske čete zasedle eno nemško postojanko.

Za \$15.000.000 mesa.

Washington, 18. sept. Sem je dospelo poročilo, da je angleška vlada zaplenila za \$15.000.000 vrednosti ameriškega mesa, ki je bilo namenjeno za Evropo. Meso je bilo poslano na Nizozemsko, in ker so Angleži mnenja, da Nizozemski še nikdar ni rabila toliko mesa, pač pa je bilo gotovo namenjeno za Nemce, so Angleži to meso zaplenili.

Amerikanec obsojen.

London, 19. sept. Tukajšne oblasti so obsodile nekega Amerikanca, imenom Chas. Pray na tri mesece trde ječe, ker se mu je dokazalo, da je volinul za Nemčijo. Tudi se je izdal pod napačnim imenom. Po končani kazni bo Pray deportiran v Ameriko.

Padec Vilne.

London, 19. sept. Nemci so zasedli Vilno, in severno od tega mesta so malodane oklenili rusko ramado, ki se nahaja med Vilno, Lido in Vileiko. Ruska armada v tem kraju lahko uteče popolnemu zajetju, če si pribori izhod proti vzhodu, ali pa če udari proti jugovzhodu, kjer imajo Rusi še eno železnico v rokah, ki vodi iz Vilne proti Lidu in Baranoviči. Nemci si zopet silno prizadevajo, da zajamejo rusko armado.

Krvava bitka Rusov.

Rusi izražajo v svojem poročilu trdno zaupanje, da bitka, ki se bo sedaj pričela, bo ugodna za nje, toda Nemci imajo v tem kraju močno armado, na vseh krilih podpirano s številno kavalerijo. Bitka se bo vršila med četami, ki se sedaj nahajajo med Vilno. Lido in Slonim. Vilno, katero so zasedli, ni trdnjava, pač pa važno železniško križišče za Petrograd železnico. To mesto so Rusi branili več tednov predno so mogli Nemci v mesto. Rusi so trdnjave Kovno in Grodno takoj zapustili, ko so se branili, in šele zadnje dni, ko je bilo gotovo, da se mesto ne more držati, so Rusi odstopili vsako najmanjšo koristno stvar iz mesta. Z zavzetjem Vilne so prišli Nemci v kontrolo železnice, ki vodi proti Dvinsku in Rigi.

Na južnem bojišču.

Uspeh, ki so ga dobili Nemci na severu, ne pomeni mnogo uspeha Nemcev na jugu. Ruski general Ivanov je prisilil nemškega generala Mackensena, da se je nekoliko umaknil od trdnjave Rovno, ki tvori ključ do Kijeva. Rusi so vzeli Avstrijcem več vasi v Galiciji.

Nevrjetne vesti.

Iz Stockholma, preko Bero-lina prihajajo poročila, da je ruska vlada dala zapreti 18 članov dume, in da se je vojaštvo polastilo v Petrogradu vseh bolj važnih točk. Dosedaj to poročilo še nikjer ni potrjeno.

Posojilo gotovo.

New York, 19. sept. Sindikat ameriških blankarjev in finan-cirjev je sedaj zagotovo obljubil, da posodi zaveznikom svoto \$800.000.000. Zavezniki plačajo 5 procentov obresti in za-jedno dobijo bankirji malo komisijo, da se posojilo zavaruje, izročijo francoski in angleški komisarji francoske in angleške državne bonde za varnost.

Nemci proti Srbom.

London, 19. sept. Na Balkanu se piše te dni zgodovina. Po mnenju vojaških izvedencev, dobi Turčija koncem oktobra mnogo novih nasprotnikov, in z gotovostjo se trdi, da se Bulgari zvežejo z zavezniki proti Turkom. Nemci so se baje pogodili z Avstrijci, da pošljejo 500.000 mož Turkom na pomoč, in sicer odide ta armada iz ruskega bojišča. Deloma bo ta armada pripravljena pomagati Bulgarom, če prestopijo na stran Nemcev, deloma proti njim, če bodejo hoteli napasti Turke.

Balkanski narodi pripravljeni.

V brzojavkah iz Sofije, glavnega mesta Bulgarske, se poroča, da so balkanski narodi končno pripravljeni za udarec proti Turkom. Pri bulgarskem kralju so se mudili zastopniki opozicije, ki so mu razložili, da nevtrlnost ne pomeni nič dobrega za Bulgarijo in se država mora odločiti na eno ali drugo stran. Kralj je obljubil, da bo resno upošteval ta nasvet. Prihodnji teden se snide bulgarski kralj z rumunskim, in važnih posledic pričakujejo od tega zborovanja. Kriza pa pride, kadar se Nemčija in Avstrija odločita, da odpošljete večjo armado proti Balkanu. Tedaj se bo morala tudi Bulgarija naenkrat odločiti. Prihodnji teden gotovo prinese važne dogodke na Balkanu.

Lahi poročajo.

Rim, 19. sept. Severo-zapadno v okraju Arsico na Tirolskem, so Avstrijci napadli laške utrdbe pri Osteria in Florentino, toda so bili odbiti. Avstrijci so tudi zažgali gozd Verranga, kjer laški strelci nadlegujejo Avstrijce pri popravljenu trdnjave Vezzena. Laški topničarji so pregnali Avstrijce. Na kraški planoti so Avstrijci še vedno hudo utrjeni v notranjosti gozda Ferro di Covalko in Monte San Michele. Laški zrakoplovci so bombardirali železniško zvezo pri Nabrežini.

Turki imajo 2.000.000 mož.

Berolin, 19. sept. Tukajšni listi poročajo o stanju turške armade, ki šteje danes dva milijona mož pod orožjem, kakor se je izrazil turški vojni minister Enver Paša. Turki zaupajo, da bo končna zmaga turška.

Angleži potrebujejo vojakov.

London, 19. sept. David Lloyd George, minister za municijo v Angliji, se je danes izjavil, da Anglija potrebuje vsakega svojega državljanja v armadi, če hočejo zavezniki končno zmagati. Položaj je jako težaven, se je izjavil George, in če se narod ne odzove klicu za orožje, tedaj bo prevladal pruski militaristični despotizem. Če se pa narod zbudi in v pravem času zave svoje dolžnosti, tedaj bo Anglija rešena in sovražnik uničen.

Zdravniki za Rusijo.

New York, 19. sept. 25 ameriških zdravnikov in 50 ameriških bolniških strežnic je danes odpotovalo iz Amerike v Rusijo, da tam pomagajo ruskim ranjencem.

—Poročili so se: Nick Gar-pič in Katarina Severovič, Anton Dolinar in Katarina Klinar Josip Kralj in Mary Slav. Obilno sreče novoporočencem!

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko\$2.00
Za Evropo\$3.00
Za Cleveland po pošti\$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo

Vaa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRG, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Krautners) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 76. Tuesday Sept. 21. 1915.

MAILED 83

Ali smo za srbskega kralja?

Glupci kričijo po časopisju: "Clevelandka Amerika" je za srbskega kralja, za nadaljevanje sužnjosti naroda pod kraljevim, čeprav slovanskim žezlom.

Tako govore in pišejo oni, ki nas nočejo razumeti iz same hudo-bije, da potem laglje hujskajo proti nam, ali pa trdijo tako iz gole nevednosti, ker niso nikdar čitali naših člankov, v katerih smo skozi 14 mesecev jasno in točno označevali naše stališče glede Jugoslavije.

Nas list se je prvega začetka pa vse do danes zvesto in trdno držal načela: Slovenci, Hrvati in Srbi so en in isti narod, imajo skupne interese, in kot taki zahtevamo, da se nas uredi v skupno državo, kjer bo imel vsak rod svojo avtonomijo, svojo notranjo vladno, a v celoti, proti ostalemu svetu pa bo nastopal kot edin. Če se to privoščijo Mažarom v Avstriji, ki imajo svoj parlament, svoje znamke, svoj denar, svojo popolnoma neodvisno upravo, zakaj se ne bi to privoščilo jugoslovanskemu narodu. Ogrski narod je mongolski, njega ni nič več ali pa še veliko manj kot je jugoslovanski. Zakaj naj bi potem imel mažarski narod v Avstriji tako ogromne politične pravice, do čim bi se jugoslovane pitalo z drobtinami, ki padajo od mize mažarskih velikašev, v zvezi z nemškimi aristokrati?

Da, mi smo in bodemo zahtevali svobodo, politično svobodo jugoslovancev, mi smo in bodemo zahtevali odcepitve jugoslovancev od Avstrije, kajti stoletna zgodovina nam govori, da naš nadaljni obstanek ne more biti pod krvavim žezlom krivoprišežnih Habsburžanov, kjer plačujejo vsi narodi enake davke, toda enakih pravic nimajo. Mi pa nismo samo raditega proti Habsburžanom, dasi je to naš prvi in glavni vzrok, ker je rodbina Habsburžanov rodbina krivoprišežnikov in tiranov, ampak tudi ker smo absolutno proti vsaki kraljevi vladni. Naš ideal je bil in bo — republika, v tem slučaju, jugoslovanska republika. Ves čas, odkar je nastala vojna, mi nismo nikdar zapisali niti z eno samo besedo, da bi se navduševali za najsiho kate-regakoli kralja, razven če smo v njem videli postavnega reprezentanta svojega naroda. In mi nismo nikdar zapisali z eno besedo, da želimo, da pride naš slovanski narod pod vladno Karagjorgjevičev Mi nismo za zvezo s Srbi raditega, ker imajo Srbi kraljevo, mi smo za zvezo s Srbi zagledali, ker so Srbi naši jugoslovanski bratje, in ker so prvi dvignili meč pravice za oprostitve jugoslovancev iz nemškega jarma, mi smo za zvezo s Srbi, ker le z njimi in s Hrvati se nam podeli kot političnemu narodu tolikšna moč, da bodemo prisilili spoštovanje in respekt tudi drugim narodom.

Mi se še nismo podajali v debato, kdo bo vladal prihodnji Jugoslaviji, ali srbski kralj, ali kak turški paša ali kak Kristan, ker nam je to nedosegljivo, da bi sedaj razmetrivali, pač pa smo mi napisali v enem naših člankov, da bo vladal v Jugoslaviji taka kakršno bo narod zahteval, in to je jasno določeno tudi v manifestu jugoslovanskega odbora v Londonu in drugod. Kdor si neče zatistiti obeh oči, ta mora z nami potrditi. Torej ne srbski kralj bo bodoči vladar Jugoslavije, ampak po izrazih samih Srbov, Hrvatov in odličnih Slovencev, bo vladal v Jugoslaviji taka kakor si

jo bo narod izbral in jo potrdil. Ne bodemo imeli nemških jerobov, ne habsburških krivoprišežnikov, ki bi se vmešavali v naše notranje posle, vladal bo narodna, ljudska vlada, za to je zagotovil dovolj in jih ni treba ponavljati še enkrat.

Blaznost je bilo Ligo ustanavljati, narediti pravila, zbrati se na konvenciji, določiti delovanje, potem pa v listu odpreti predalec debatam, kdo bo vladal. Najprvo je treba, da se osvobodimo, da treščimo habsburški jarem s sebe, potem pa, ko bodemo našo hišo očistili tuje golazni, pa bodemo pogledali v nje, kako se bo v njej dalo vsepočediti in pospraviti. Vedite, da ko bo narod enkrat smel svobodno misliti, ko ga ne bodoje zapirali po temnicah za vsako besedo, da bodoje razmere potem vse drugačne.

Vsak, ki je član Lige, se bori: Za svobodo in neodvisnost jugoslovancev, za skupno bratstvo Slovencev, Hrvatov in Srbov v eni državi — Jugoslaviji. Vsak kdor pa dvomi o tem, vsak, ki hoče že sedaj intrigirati glede vladarja, ko države še ni, ne dela drugega kot nalašč bega narod, namesto da bi ga združeval.

Najprvo delajmo na to, da postanemo svobodni, da se otresemo malenkostnih predsodkov, da postanemo zavedni bratje Hrvatov in Srbov, in potem, ko smo si izvojevali svobodo, pa preidimo na vprašanja, kdo bo nam vladal. Sužnje je lahko vladati, za to so kralji in cesarji, svobodni narod se pa vlada sami brez privilegiranih veličanstev. Delujmo torej za svobodo, in ko bodemo svobodni v Jugoslaviji, tedaj ne bodemo vprašali srbskega kralja, če nam bo vladal, ampak vprašali bodemo svojo pamet, vprašali bodemo bratsko slovo Hrvatov, Srbov in Slovencev, kateri način vlade je za nas najboljši. Narod je več kot kralj, in mislimo, da svobodni narod Srbov, Hrvatov in Slovencev bo znal urediti svoje razmere tudi brez vsakega kralja.

Dopisi.

La Salle, Ill. Ne da bi kdo mislil, da sovražim ljudi, ne, ampak sem sovražnik neumnosti. In neumnost je pisal g. F. M. Delatch, zastopnik N. V. ko se je mudil v naši naselbini. V svojem dopisu se poteguje za "avstrijske sinove", katerih pa nikjer ni. Nadalje piše, da je g. R. Trošt govoril proti svoji domovini. Menda zato, ker je obsodil tiranstvo Avstrije. Menda zato, ker je rekel, da se ubije tako mačko, ki svoje mladiče požre. In če vi g. Delatch, ne razumete kot "avstrijski sin" takih govorov, je drugič bolje, da jih ne greste poslušati. Avstrija ni samo podobna taki mački, ampak krvoločni zverini, ker naravnost duševno mori svoje narode. Nadalje pravite, da ljudje niso poslušali govora g. Trošta. Cenjeni "avstrijski sin", kaj pomeni, kadar se govor konča, če ljudje grogovito ploskajo? Jaz mislim, da zadovoljnost. To vedo vsi tisti, ki so bili pri govoru, samo "avstrijski sinovi" ne. "Avstrijskim sinovom" se pač ničesar dopovedati ne da. Sicer pa ste vi g. Delatch tak mož, kot vaše besede: Vse skupaj je prazna slama.

Collinwood, O. Z delom gre v naši naselbini še precej dobro. Dobro bi bilo, če bi tudi naša Sl. Liga tako napredovala, pa ravno v naši naselbini ni posebnega napredka. In ni čuda, če so vsi Slovenci enaki onemu, ki je poslal dopis v S. N., ki je sestavljen tako po milosti božji, da se človek mora prijeti za glavo, če pomisli, kako neumne človeške stvore dobimo še danes na svetu. Ljudje, ki popolnoma nič ne naredijo za sebe, ljudje, katerim ni mar, da bi sami napredovali, ampak se v tej svobodni Ameriki še niso naučili otrestiti se cesarske milosti, otrestiti se militarizma in misliti svobodno zavedno in napredno. Vsi oni, ki so za Avstrijo, so proti slovanskemu narodu, in so ali podkupljeni od avstrijskih konzulov, ali pa so s svojo pametjo popolnoma na kraju. Privoščili bi jim, da gredo nemudoma k sivcu na Dunaj ali Viljemu v Berlin, kjer jih bodeta sprejela s svojimi krvavimi rokami, ki so oškropljene s srčno preli-to slovansko krvjo. In za te

slovanske morilce, za te slovanske največje sovražnike, se poganjajo ti zapeljani reveži.

Ta ubogi revež se vprašuje v svojem dopisu: Kaj imate vi ligasi in Cl. Amerika proti našemu presvitemu cesarju in naši ljubljni Avstriji? Živijo naš ljubi cesar, Avstrija in naša domovina! — Ali se čudite potem, da je naš narod tako za-bit in neveden, ko mu družega po glavi ne gre, kot kronan tiran in morilec? Ko ne ve razločevati, kaj je domovina in kaj je tuja vlada, ki nas izkro-rišča? Naši ljudje ne vedo razločevati med Avstrijo in Slovenijo. Slovenija je naša domovina, Avstrija nikdar, kajtr avstrijski rajliji so z mečem in krvjo prišli v naše kraje in s silo prisilili naše očete, da so se podali tujcem. Ali mislite, da so naši očete radi šli pod tuji jarem? Ali ne menite, da bi naši očete raje živeli v svoji državi, kjer bi sami delali po-stave in ne bi klanjali hrbtov pred germanskimi grofi in baroni ter drugo golaznijo? Avstrija ni in ne more biti naša domovina, ker slovanski narod ni te "domovine" prostovoljno izbral za svojo, ampak prisiljen s knjivo in mečem. Pa berite zgodovino in bodele videli, da je tako res.

Nadalje piše dopisnik: Vprašam vas, kdo vam je dal krono, da ste prišli v Ameriko, ali niso bile dobre avstro-mažarske kronce, da ste se pripeljali v to kontro?

Glej, glej, kakor piše ta zapeljana reva, bi nazadnje morali še misliti, da je presviti cesar dal nam vsem krono za potovanje v to "kontro"! Kaj ne, ti siromak, si garal in garal, trudil si se noč in dan, pa nisi nič zaslužil. Ko si pa bil sit trpljenja, si šel k cesarju, pa ti je dal krono! Ti siromak ne veš, da si moral trdo delati, da si moral morebiti njivo prodati, da si prodal kravo iz hleva, da si se rešil avstrijske suž-njosti. In čegavo je bilo delo, čegava njiva, čegava krava? Tvoja ai cesarjeva?

In ker ti toliko diši cesar, pojdi k njemu, pusti to deželo, kjer si vsak dan sit mesa in belega kruha in zraven pijače, pa pojdi v Avstrijo, tam lahko kamen in otrobe uživaš, nihče ti ne bo nevoščljiv radi tega! V Avstriji so sedaj razpisane službe pri železnici, in želim, da vsi kaproli takoj gredo tja, ki znajo vsak malo "kuhel-tajč". Vlada namreč pravi, da ne mara Slovencev, ampak samo take, ki znajo dobro nemško, slovensko je za nič. In taka vlada naj bi bila naša domovina!

Vi avstrijski kaproli in adjutan-ti, bežite v Avstrijo, padite pred cesarja na kolena, morebiti se bo vas usmilil in poslal v klavnico, da poginete kot žrtev militarizma in tiranstva, dočim se pes po vaši smrti ne bo zmenil za vas in vašo družino. V Ameriki vam ni treba jesti kruha, če vam je Avstrija bolj po godu. Saj veste, kaj dela sedaj ameriška vlada proti Avstriji? Pazite, da ne bode-te zraven, ko se bo sodilo! Po zdrav vsem onim, v katerih žil-lah se pretaka čista slovanska kri.

Alojzij Mmolja.

Iz stare domovine.

Pogreša se Anton Kosmač, korporal pri 27. domobranskem pešpolku, 12. kompanija, voj-na pošta 48. Zadnjikrat je pi-sal iz Galicije dne 7. oktobra 1914.

Kako se navijajo cene. Pre-kupec je kupil na Dolenskem vino; dobil ga je po 64 vin. li-ter. Par dni ga proda drugemu prekupecu proti proviziji 8 vin. pri litru. Ta ga je spravil v de-nar po 88 vin. Sedaj ga proda tretji prekupec po 1 K 20 vin. To je le karakterističen pri-mer. Pri marsikaterem potre-bejšem živilu se razvija stop-njevanje popolnoma po enakih "nacekih".

Počvarjeno suho meo v ve-likih množinah ponujajo neka trvdka po Ljubljani. Posebno pred tobačno tovarno vsiljuje to meso, ki so ga pripeljali baje

z Danskega. Govori se tudi, da je dotična trvdka ponujala to meso za neznatno ceno neke-mu prekupecu, da bi ga potem prodal vojaški upravi. Ta trvd-ka je baje dobila cel vagon, to je 10.000 kg, takega mesa z Danskega.

Slučaj. Posestnik Jakob Kultertr p. d. Vrabe iz Rortov-ca pri Celovcu je svoj čas pri-šel v rusko vjetništvo. Zdaj je njegova žena dobila za poljska dela dva vjeta Rusa. Ko je že-na zopet pišala svojemu možu, je enega Rusov prosila, naj ji spiše naslov. Ta se je veselo začudil, ko je izvedel, da biva Kultertr v ravno tisti vasi, kakor je Rus doma, in ker je posestvo tega Rusa v njego-vi vasi največje, je verjetno, da je Kultertr sedaj zaposlen na njegovem domu. Rus je na to pisal svoji ženi domov, naj za Jakobu Kulterterja tako dobro skrbi, kakor skrbi Kulterterjeva žena za njega.

Pivovarnarji cele kronovine pred sodišče. Dne 16. avg. je bilo v Solnogradu obsojenih 43 gostilničarjev zaradi draženja živil in pijač, dne 20. avg. pa še 37 drugih. Pri tej obravnavi je sodnik povedal, da pridejo v kratkem vsi pivovarnarji kro-novine solnograške od prvega do zadnjega pred sodišče zara-di draženja piva.

V bitki pri Kosmierzyju je padel na čelu svoje stotnije kadet 17. pešpolka Pavel Kavčič.

Pogreša se že od novega leta, Anton Eržen, 17. pešpolka, 4. stot. Zadnjič je pisal iz Ljubljane, ko je odinil v Karpate.

Pogrešana se dva sina, Lovrenc Cimperman iz Blok pri Rakeku na Notranjskem, kuhar 97. pešpolka, 7. stotnije, vojna pošta št. 73. o katerem ni že več nego enajst me-secev nobenega sporočila, in An-drej Cimperman, infanterist 97. pešpolka 4. stotnije, ki se pogreša od meseca aprila.

Pogrešan vojak. Anton Zakraj-šek, infanterist 27. domobranskega pešpolka, ni dal že pol leta nič gla-su.

Iz vojne vjetništva. Fran Jak-čin se je naznanil svojem v St. Danijelu na Krasu iz Taškenta. Piše: ...Tukaj vojni vjetnik. Sem zdrav in ni slabo zame. Tu je tudi Švara, Grmek in Fabijan. Pozdrav-ljam. — Peter Malečkar se je oglasil iz Taškenta, kjer je več Sloven-cev vojnih vjetnikov, svojem v Padežu pri Divaču. — Nikolaj Pe-tač se je zgledil iz daljne ruske de-žele svojem, ki biva v Ljublja-ni. — Jožef Zeleznikar, gorški Slovenec, se je naznanil svojem v Gradišču, pošta Renče na Pri-morskem. Piše: Tukaj, tako daleč od doma in nič ne vem, kako se imate doma. — France Rudež rus-ki vojni vjetnik, piše: ...Dozdam mi ni nič hudega. Bog nam daj zdravje in srečen povratek v drago domovino. Poljub otrokom in ma-mi. Srečen pozdrav prijateljem in znancom: V Taškentu 15. maja 1915. — Ivan Grmek se je oglasil svojem v Kobilji glavi, pošta St. Danijel na Krasu. Piše: ...Na-znanjam vam, da sem vojni vjetnik in sem skupaj s Švabom in Jako-minom. — Jožef Oblesček, častniški sluga, sedaj vojni vjetnik v Rusiji, piše: ...Jaz sem zdrav in mi gre dobro. V Ufi. dne 30. ma-ja 1915. Mesto Ufa, v guberniji enakega imena, leži na zapadnem podnožju rudonosnega uralskega pogorja. — L. Slokar se je oglasil svojem v Lokavcu pri Ajdovščini iz Taškenta. Piše: ...Zdrav in vjet vas vse skupaj prisrčno po-zdravljam. — Iz Taškenta se je oglasil tudi Matevž Stibelj svojem v Ustju pri Ajdovščini. Piše, da je zdrav in pošilja pozdrave iz dalj-ne dežele. — Karel Jelušič je spo-ročil svojem v Sežani, da je živ in zdrav vojni vjetnik v Skobelevu. — France Mažgon se je oglasil iz Taškenta svojem v Cer-knem na Primorskem. — Jožef Svetlič, gorški Slovenec, se je oglasil iz Taškenta v veliko veselje svo-jih dragih. — Četpovdja Jožef Kos, ki se sedaj nahaja v vojnem vjetništvu v Taškentu, pošilja sr- ne pozdrave svojem v Brestovici na Krasu.

Iz vojne vjetništva. Fran Jak-čin se je naznanil svojem v St. Danijelu na Krasu iz Taškenta. Piše: ...Tukaj vojni vjetnik. Sem zdrav in ni slabo zame. Tu je tudi Švara, Grmek in Fabijan. Pozdrav-ljam. — Peter Malečkar se je oglasil iz Taškenta, kjer je več Sloven-cev vojnih vjetnikov, svojem v Padežu pri Divaču. — Nikolaj Pe-tač se je zgledil iz daljne ruske de-žele svojem, ki biva v Ljublja-ni. — Jožef Zeleznikar, gorški Slovenec, se je naznanil svojem v Gradišču, pošta Renče na Pri-morskem. Piše: Tukaj, tako daleč od doma in nič ne vem, kako se imate doma. — France Rudež rus-ki vojni vjetnik, piše: ...Dozdam mi ni nič hudega. Bog nam daj zdravje in srečen povratek v drago domovino. Poljub otrokom in ma-mi. Srečen pozdrav prijateljem in znancom: V Taškentu 15. maja 1915. — Ivan Grmek se je oglasil svojem v Kobilji glavi, pošta St. Danijel na Krasu. Piše: ...Na-znanjam vam, da sem vojni vjetnik in sem skupaj s Švabom in Jako-minom. — Jožef Oblesček, častniški sluga, sedaj vojni vjetnik v Rusiji, piše: ...Jaz sem zdrav in mi gre dobro. V Ufi. dne 30. ma-ja 1915. Mesto Ufa, v guberniji enakega imena, leži na zapadnem podnožju rudonosnega uralskega pogorja. — L. Slokar se je oglasil svojem v Lokavcu pri Ajdovščini iz Taškenta. Piše: ...Zdrav in vjet vas vse skupaj prisrčno po-zdravljam. — Iz Taškenta se je oglasil tudi Matevž Stibelj svojem v Ustju pri Ajdovščini. Piše, da je zdrav in pošilja pozdrave iz dalj-ne dežele. — Karel Jelušič je spo-ročil svojem v Sežani, da je živ in zdrav vojni vjetnik v Skobelevu. — France Mažgon se je oglasil iz Taškenta svojem v Cer-knem na Primorskem. — Jožef Svetlič, gorški Slovenec, se je oglasil iz Taškenta v veliko veselje svo-jih dragih. — Četpovdja Jožef Kos, ki se sedaj nahaja v vojnem vjetništvu v Taškentu, pošilja sr- ne pozdrave svojem v Brestovici na Krasu.

Iz vojne vjetništva. Fran Jak-čin se je naznanil svojem v St. Danijelu na Krasu iz Taškenta. Piše: ...Tukaj vojni vjetnik. Sem zdrav in ni slabo zame. Tu je tudi Švara, Grmek in Fabijan. Pozdrav-ljam. — Peter Malečkar se je oglasil iz Taškenta, kjer je več Sloven-cev vojnih vjetnikov, svojem v Padežu pri Divaču. — Nikolaj Pe-tač se je zgledil iz daljne ruske de-žele svojem, ki biva v Ljublja-ni. — Jožef Zeleznikar, gorški Slovenec, se je naznanil svojem v Gradišču, pošta Renče na Pri-morskem. Piše: Tukaj, tako daleč od doma in nič ne vem, kako se imate doma. — France Rudež rus-ki vojni vjetnik, piše: ...Dozdam mi ni nič hudega. Bog nam daj zdravje in srečen povratek v drago domovino. Poljub otrokom in ma-mi. Srečen pozdrav prijateljem in znancom: V Taškentu 15. maja 1915. — Ivan Grmek se je oglasil svojem v Kobilji glavi, pošta St. Danijel na Krasu. Piše: ...Na-znanjam vam, da sem vojni vjetnik in sem skupaj s Švabom in Jako-minom. — Jožef Oblesček, častniški sluga, sedaj vojni vjetnik v Rusiji, piše: ...Jaz sem zdrav in mi gre dobro. V Ufi. dne 30. ma-ja 1915. Mesto Ufa, v guberniji enakega imena, leži na zapadnem podnožju rudonosnega uralskega pogorja. — L. Slokar se je oglasil svojem v Lokavcu pri Ajdovščini iz Taškenta. Piše: ...Zdrav in vjet vas vse skupaj prisrčno po-zdravljam. — Iz Taškenta se je oglasil tudi Matevž Stibelj svojem v Ustju pri Ajdovščini. Piše, da je zdrav in pošilja pozdrave iz dalj-ne dežele. — Karel Jelušič je spo-ročil svojem v Sežani, da je živ in zdrav vojni vjetnik v Skobelevu. — France Mažgon se je oglasil iz Taškenta svojem v Cer-knem na Primorskem. — Jožef Svetlič, gorški Slovenec, se je oglasil iz Taškenta v veliko veselje svo-jih dragih. — Četpovdja Jožef Kos, ki se sedaj nahaja v vojnem vjetništvu v Taškentu, pošilja sr- ne pozdrave svojem v Brestovici na Krasu.

Iz italijanskem vjetništvu se na-haja med drugimi iz Furlanije tu- znani grof Dubsky, veleposestnik v Medeji. Iz Furlanije so odpelja-li Italijani vse uglednejše moške, pustili so le kakega takega, ki so ga imeli zapisanega v seznamu ir-rendentistov, in pa stare ljudi. — Iz italijanskega vjetništva se je oglasil tudi števerjanski učitelj Ladislav Likar, ki je interniran pri Cremoni. Kdor ve, kako blizu je Števerjan Gorice, se čudi, kako to, da je interniranih v Italiji toliko ljudi iz števerjanske občine. Ali

pohod Italijanov v Brda je bil za ljudstvo povsem nepričakovan in vrhu tega so Italijani sem čez me-jo vedno trobili v Brda, da ne bo- do nobenemu nič hudega naredili. Števerjanci so videli italijanske kolone, ko so marširale proti Koj-skemu, ali ostali so po večini do-ma. Pametni pa so bili oni, ki so odšli nemudoma; med temi je bil tudi števerjanski kurat Ivan Jarc.

Smrt med begunci. Umrl je zo-pet en begunc z Goriškega, 44 let-ni mizar Sfiligaj na Pokopališki cesti št. 19.

Iz goriške okolice so pripeljali dne 24. julija 600 civilnih prebival-cov v Turin. Tako poročajo "Mun-chener Neueste Nachrichten". Ita-lijanski časopisi pa štejejo te od-peljane civilne osebe za "vojne vjetnike."

Tržaški mestni magistrat je iz-dal razglas proti krošnjarjem, ki so brez dovoljenja prodajali razna živila občinstvu. Take razmere so javnemu zdravstvu nevarne, zato določa magistrat za trgovanje uli-ce Josipov trg, Cavana, tržišče ži-dovskih šol, del nabrežja Gumula, vojašnični trg, in trg pred ljud-skim vrtom. Prodajalske prostore oddaja mestno tržno nadzornišvo.

Samo \$2.00 za celo leto, in dobite "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat.

Dr. Richter's Pain-Expeller

za revmatizem, bolelost in otrpe-lost udov in m-šč.

Pravega dobite v zavozu kot vi-dite na sliki. Za-vrnite vse zavoje, ki nimajo naše Trade Marke. 25c in 50c po lekarnah ali na-ravnost od nas.

F. A. RICHTER CO.

74-80 Washington Str. New York, N. Y.

?

6101 St. Clair Avenue

Tu se dobi dobra in pristna pijača

POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA.

L. Skok,

4118 St. Clair Avenue.

Prvi in edini slovenski klepar in strešni krovec in barvar hiš.

Vsako delo garantirano. Nizke cene.

VSAKA DRUGA OSEBA IMA.

Bolnim in trpečim ljudem tega mesta se bo zdelo to čudno, toda resnica je, da ena izmed dveh oseb trpi na katarju kakega organa, kajti katar v tem podnebnju je jako navadna bolezen, in prime se želočca kot vsakega drugega organa našega telesa.

Lahko dobimo nosni, očesni, grlni, prsni, pljučni, želočni, jetrni in drugi katar.

In kljub temu, da se katar sprva prične z malim kašljem, glavobolom ali s težavami v želočcu ali s prav malimi boleznimi, toda če se zanemari, pa povzroči resne bolezni.

Katarja ne smete zanemarjati

V Evropi kot tudi v tej deželi se zdravi katar v gorskih sanatorijih z novim in čudovitim Oxyoline aparatom kot ga vidite tu na sliki. S pomočjo tega aparata se zdravlilno olje elektrificira in dovede naravnost do bolečega organa, in vas ozdravi, ne da bi se pacali in mazali z vsakovrstnimi škodljivimi drožami.

Mi vam z veseljem pokažemo, kako moč ima ta aparat, in koliko dobrega je že storil vnašem uradu kakor tudi v uradih najslavnejših zdravnikov te dežele, kjer so ozdravili že na tisoče slučajev katarja. Vi ste povabljeni, da obiščete naš urad, če se hočete zdraviti ali ne, in oglejte si najbolj čudovit aparat za zdravljenje katarja.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,
tretje nadstropje, 308-9-10-11-12-13 Permanent Bldg
746 Euclid ave. blizu E. g. ceste.

URADNE URE:
Od 9. zjutraj do 4. pop. in od 7. zvečer do 8. vsak dan.
Ob nedeljah od 10 do 12.

ALI STE ŽE PONOVLILI NAROČNINO? SAMO \$2.00.

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam

POSEBNOST! Varnostni bondi za družbene uradnike po 25c. od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in navetli zastoj.

AUGUST HAFFNER,
1203 Norwood Road

Ginger Kruh. Žeča sladkorja, žeča molases, pol čaše ma-sla, pol mleka, 3 jaj-ca, 2 žlički Aristos moka, cimeta, ginger, soli, baking powder.

Mešajte moko, sol, sladkor in baking powder, pridenite masla, stopljenega v molases, jajca in drugo. Pečite 25 minut.

Aristos Kuharske knjige zas-tonj, če nam pišete karto.

S. SHEINBART,
5389 St. Clair Ave.

THE SOUTHWESTERN MILLING CO., INC. KANSAS CITY, MO.

ARISTOS FLOUR

This Trade Mark on Every Sack

likanje oblek.

NIZKE CENE.

Ženske kikirje	50c
Ženske dolge suknje	\$1.00
Ženske obleke	\$1.00

Y CLEANING Co.

55th ST. East 3024

M, poslovodja.

"MRTVAŠKA ROKA"

Roman.

NADALJEVANJE IN KONEC ROMANA "GROF MONTE CRISTO".

SPISAL DUMAS-LE PRINCE.

Benedetto hoče zaklicati, da se mu vrata odpro, toda zdajci vstopi Pepino.

"Tiho!" reče, ko položi prst na usta. "Pravkar sta dospela dva potnika, ki hočeta tukaj prenočiti, da počakata svežih konj, po katere so poslali. — Jaz menim, da naš lovec strelija konje radi špekulacije. No živi se pač, kakor mnogo drugih, katere poznam."

"Kdo neki so potniki?"
"Pri moji veri, meni ni znano, pa me tudi nič ne briga," odvrne Pepino.

"Na vsak način moram ostati, da čuvam otroka. Potniki so radovedni ljudje — in jaz nisem tvojega mnenja. Skrbi me radi teh potnikov! — Pepino, ti moraš v Florenco!"

"Kaj zlodja pravite? Naprej! — Jaz?"

"Mora biti. Na pot ti dam nekaj navodil."

"Brr! V tem trenutku vas ne zapustim — ker — ker imajo potniki sluge s seboj, in dva moža proti štirim ali petim več opravi kot eden proti trem."

Benedetto ne odvrne ničesar, pač pa koraka po sobi gori in dol. Ko začuje šum, prisloni uho k steni in posluša.

Na uho mu odmeva več glasov, in govorili so tako hitro, da ni mogel ničesar razumeti. Toda Benedetto je spoznal, da se nahaja v prvi sobi neke ženske, kajti včasih so se glasovi moških polegli in potem je bila razločno slišati poslednje sloge ženske govornice.

Ničesar drugega ni mogel doznati.

Benedetto čaka.
Pol ure pozneje začuti stopinje na tleh nad seboj, in zdelo se mu je, da pripravljajo ležišče, potem pa sliši, kako zapro zunaj vrata, nakar nastane grobna tišina.

To je bil trenutek, katerega je Benedetto čakal. In v resnici začuje kmalu potem govor lovčeve žene, ki je govorila z neko drugo osebo, katere glas se mu je zdel precej znan.

"Tako je, kot sem vam povedala ekselencia: razven vas ni nikogar v tej koči."

"P vendar lahko sklepam, da se nahaja spodaj soba, ravno pod mojo, in jaz vem, da vi ne spite v tej sobi. Zakaj to?"

"Vi se motite: spodaj je soba, kjer spita oba moja dvojčka, zraven te sobe je pa mala čumnata, kjer shranjujem orodje za vrtnarstvo."

"Čujte — vi govorite o dvojčkih, vaš mož mi je pravkar povedal, da imate samo eno hčerko."

"O, ne čudim se. Moj mož nikdar drugače ne govori. — Mali deček je v resnici takolan in slaboten, da imamo le malo upanja, da ga ohranimo pri življenju."

"In koliko sta stara?"

"Tri leta."

"Uboge nedolžne stvarice. Vi ne veste, kako jaz otroke ljubim. Rad bi videl vaše."

Po teh besedah se Benedetto strese, in Pepino se nemirno zgane.

"Sedaj spita, ekselencia."

"Nič ne dene. Opazovati ju hočem, ne da bi ju zbudil."

"Ali ste vi oče?" vpraša lovčeva žena.

"Jaz? Da!" odvrne mož z vzdihom.

"Kako žalostno govorite!"

"Ker beseda oče pogosto upljava na nas kot razbeljeno železo, s katerim se dotakne naših ustnic."

"Ej, zakaj pa?"

"Ker Bog tako hoče," odvrne mož, potem pa nadaljuje: "Pokažite mi svoje dvojčke!"

"Toda če se zbudijo?"

"Vi se preveč bojite! Kolikokrat sem jaz sredi noči stopil k zibelki svojega otroka, ne da bi se prebudil. Pojdite torej, obdariti hočem vaše

dvojčke."

[Po besedah "obdariti" se dobra žena ni mogla več ustajati. Takoj pelje potnika v sobo, kjer sta spala oba otroka.

Sedaj je upal Benedetto, da bo spoznal moža, ki je govoril z lovčovo ženo.

Pepina pa se je polotil nemir: vstal je, ne da bi povzročil kaj šuma in se postavil ob stran Benedetto, katerega začreče oko je zrlo skozi šprajno v zidu v sosednjo sobo.

Komaj je potnik stopil v sobo, in komaj je rudeči svit lesčerbe posvetil v njegov obraz, ko se truplo Benedetto strese kot divje živali, če mahoma zagledajo sovražnika pred seboj.

Z roko potegne hitro preko čela in zaškrtnje z zobmi. Njegova roka zgrabi nehote za držaj pištole za pasom.

"Tu so, ekselencia," reče lovčeva žena, ko dvigne pokrivalo zibelji, kjer sta spala oba otroka, toda tako, da grof Monte Cristo — ker to je bil potnik, kar je čitatelj že gotovo uganil, ni mogel razločno videti.

Grof se približa zibelji. Benedetto hitro potegne pištolo izza pasu, napne petelina, pritisne cev na zid in skuša meriti na grofa.

"Kaj pomeni to?" šepeta Pepino, ko skuša potegniti roko Benedetto od zida.

"Pravkar sem spoznal grofa Monte Cristo in prisegam ti, da v trenutku, ko spozna svojega sina, ne bo imel niti toliko časa, da bi spregovoril njegovo ime," zaspe ne Benedetto Pepinu.

"Toda — to bi bil umor!"

"Tiho, Pepino, ali sva pa zgrubljena."

"Pocakajte! Zena je zopet zakrila otroke."

"Ze vidim, toda vidim tudi, da se grof zibelji približuje."

"Ali hočete celo noč ostati tu, ekselencia?" vpraša lovčeva žena.

"Prav imate. — Otroke sem videl, ali bolje, mislim sem, da sem jih videl."

"Kako to?"

"Ali je oni, ki je najbližji steni deček ali deklica?"

"Deklica je."

"Svoj obraz je skril na prsih svoje sestrice, torej nikakor nisem mogel spoznati njegovih potez. Kar se pa tiče male deklice, je pa jako ljubka."

"Ubogi angelji!" zakliče žena. "Da bi le bili enkrat srečni!"

"Kako se imenujeta otroka?"

"Deklici je ime Evgenija, dečku pa Edvard."

Grof se strese pri poslednjem imenu, potem pa še enkrat pogleda proti zibelji in zapusti sobo, spremljan od lovčeve žene, katero čuje Benedetto trenutno pozneje vzklikniti:

"Ah, signor, velikodušni ste, in ko otroci dorastejo, jih bode naučila, da blagoslovljajo vaše ime. Kako se imenujete?"

"Ni treba, da veste," odvrne grof, ko zapusti sobo in se poda v svojo izbo nad ono, kjer sta počivala Benedetto in Pepino.

VIII. POGLAVJE.

Požar.

Solnce se ni izšlo, in že je bila ekvipaža grofa Monte Cristo pripravljena, da nadaljuje potovanje, ko je dobil grof od prihodnje pošte postaje svežega konja.

Grof in Haydee se poslovita od uboge družine in korakata po stezi na deželno cesto, kjer ju je čakal voz. Grof se je več kot enkrat obrnil na ponižno streho gozdne kočice, kot bi ga nekaj posebnega tja vleklo. Kolikor bolj se je oddaljil od kočice, tembolj ga je vleklo k njej, in zdelo se mu je, da mu pri manjkaje zraka, da bi prišel k

sapi.

Haydee, ki je naslonjena na njegovo ramo, korakala poleg njega, je delila njegove misli, in nehote se ji ulijejo solze po licih. Eden kot drugi se je obotavljal, da začne prvi s pogovorom.

Se ni minulo pet minut, ko sta že pri vozu, katerega vrata so bila odprta.

Haydee prva vstopi, toda ne da bi še prej zadnjič pogledala proti koči na samotni stezi. Grof je hotel storiti isto, ko sluga zapre vrata in zakliče kočijaža:

"Naprej!"

Hitro odrda voz po cesti, toda ko pride voz do mesta, kjer naredi čista ovinek, zakliče grof z glasnim poveljem:

"Stoj!"

Kočijaž uboga.

"Zakaj se pa ustavljamo?" vpraša Haydee grofa, ki je bil tak kot bi se moral zadušiti.

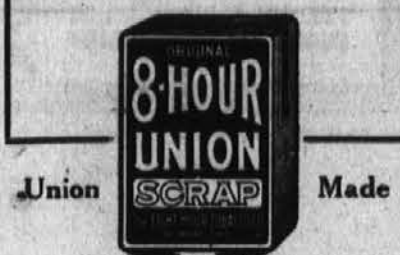
"Glej!" reče. "Ali ni tam v ozadju doline hišica, kjer sva prenočila?"

"Da! — Od tu jo vidim. Tam je!"

Solnce je zasijalo na horizontu, in zlati žarki solca so obsevali streho kočice, kjer se je

8 - Hour Union
SCRAP TOBACCO

Je delan iz najboljšega duhana za cigare. Samo najboljši tobak se potrebuje. Najboljši tobak za zvečenje. V vsakem paketu je kupon.

in vam pove, da če ni njegov recept natančno narejen in od najstarejših zdravil, da vas ne more zdraviti. Vaši zdravniški recepti morajo priti v našo lekarno, kjer bodejo izdelani natančno po želji zdravnika. Imamo tudi popolno zalogo gumijevih predmetov, toaletnih potrebščin, dišav, cigar in sladkarij.

Guenthers Sloven. Lekarna,
Addison Rd. vogal St. Clair Ave.

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK.

Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.

Govori se slovensko in hrvatsko. Točna postrežba. Časopisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko.

Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 svečer

Telefon urada:
East 408 J.
Telefon stanovanja:
Eddy 1856 M.

iz dimnika vil plavkast dim.
Grof in Haydee opazujeta nekaj časa molče priprosto stanovanje. Nepozaben čut prešine oba.

"Haydee," reče konečno grof, "kaj meniš? Ali niso prebivalci te kočice srečni?"

"Da, da, jako srečni," odvrne mlada žena, ko si obriše solzo.

Grof obsedi neprejemno v kočiji, z očmi obrnjen proti koči. Naenkrat pa opazi, da se dvigajo črni oblaki dima iz sredine gozdnega stanovanja. Dim se poveča, in grofa prične skrbeti; in še ni imel časa, da naredi sklep, ko se podre streha kočice in zgine v plamenu. Krik groze zadoni od poslopja, dasi ni bilo videti ljudi, ki bi kričali.

"Ogenj! Ogenj! — Tam spodaj gori!" zakričijo sluge grofa.

"Ah, hitimo nesrečnikom na pomoč!" prosi Haydee.

"Brez potrebe je," odvrne grof. "Že se podira kočica na vseh straneh, toda stanovalci so zdravi in nepoškodovani. Njih kričanje čujem. Bog jih obvaruj! — Naprej!"

Dalje prihodnjiš.

OBRESTI
SE ZAČNEJO VSAK DAN
VLOŽITE DENAR NA
LAKE SHORE BANK

in po pravih plačamo do dneva, ko potegnemo denar van

4%

St. Clair and 55th St.
Prospect and Huron
Superior and Addison.

SLOVENSKO dekle dobi stalno delo za hišna opravila. 16001 Holmes ave.

Priden Slovenec, delaven, bi rad dobil delo kot bartender. hrano in stanovanje. 1162 E. John Rusich, 2721 E. 62nd St.

Pošteni fantje se sprejmejo na 60th St.

Slovenski Delavski Dan.

Praznovanje dveletnice

Edina slovenska delavska
gospodarska organizacija

Naznanilo.
Preseli se v svoje
lastne prostore

OB PRILIKI SELITVE V LASTNE PROSTORE

PRIEDI

Slovenska Zadrúžna Zveza v Collinwoodu

VELIK PIKNIK

(ALI SEMENJ)

DNE 26. SEPT. na RECHARJEVIH PROSTORI, EUCLID, O.

ZAČETEK TOČNO OB 1. URI POPOLDNE

Na to veliko veselico, ki je zadnja v letošnji sezoni na svežem zraku na prijaznih farmah, se uljudno vabljeni vsa cenjena društva, prijatelji delavstva in sploh vse občinstvo velikega Clevelanda in okolice.

PROGRAM:

Igrala bo neva collinwoodska godba, ki bo prvič na Recharjevih prostorih godla. Plesali bodo mladi pari, ki se bodo na naši veselici spoznali. Zejen ali lačen ne sme neben biti, zato mora krčmar skrbeti, govorniki pa morajo tako biti, ki hočeje nad Zadrugo enkrat slovenski dom imeti. Postavljeni bodeje razni štanti s suho rebo in drugim blagom, ki bo po ceni in drage. Uzmoviči na pikniku ne bodejo imali srečo, ker bodejo občinski policaji s keho za nje skrbeli. In še razne druge zabave, take da zlepa konca ne bo.

Kder hoče na semnju štant imeti, mora za veselico nekaj darovati. K mnogobrojni udeležbi vabi

Članstvo in odbor.

NAZNANILO!

AMERIŠKI ROJENI IN
NATURALIZIRANI
DRŽAVLJANI!

Bolj važno je za vas, da volite letos 2. novembra kot pa če greste delat isti dan, brez obzira k kateri stranki spadate.